

โครงการฟื้นฟูเด็กพิเศษและเด็กพัฒนาช้า มูลนิธิเด็ก

ที่มาของโครงการ

มูลนิธิเด็กเป็นองค์กรสาธารณกุศล ที่ทำงานกับเด็กกำพร้าและยากจนทั่วประเทศไทยมาเป็นเวลา 40 ปี โดยรับพวกเขาเหล่านี้มาเลี้ยงดู ให้การศึกษา และทำการฟื้นฟูและส่งเสริมพัฒนาการและสภาพจิตใจ

เพื่อให้พวกเขาเหล่านี้ได้มีโอกาสเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดูแลตนเองและครอบครัวได้ ไม่เป็นปัญหาของสังคม แต่เป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

ปัญหาหลัก ๆ ของเด็กเหล่านี้ นอกจากขาดโอกาสในด้านการศึกษาแล้ว พวกเขายังได้รับการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อการเจริญเติบโตของเด็ก ไม่ได้รับโภชนาการที่ดี และไม่ได้ได้รับความใส่ใจในเรื่องการดูแลสุขภาพ

ที่สำคัญ พวกเขาส่วนใหญ่ไม่ได้รับความรัก ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว เนื่องจากความไม่พร้อมของครอบครัว เด็กบางถูกเลี้ยงดูโดยใช้ความรุนแรง หลายคนถูกทารุณกรรมและถูกล่วงละเมิด

เด็กส่วนใหญ่จึงมีปัญหาพัฒนาการล่าช้า¹ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา และมีความบอบช้ำทางจิตใจ บางคนน่าจะมีระดับสติปัญญาต่ำกว่าปกติ และหลายคนเป็นเด็กพิเศษ

ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขด้วยวิธีที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เด็ก เด็กเหล่านี้จะไม่สามารถเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ปกติได้ พวกเขาจะไม่สามารถทำงาน เรียน และใช้ชีวิตเช่นคนปกติอื่น ๆ และจะกลายเป็นภาระของสังคมในอนาคต เพราะพวกเขาไม่สามารถดูแลตัวเองได้

จากการตรวจของแพทย์และผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กพิเศษ ปัจจุบันมูลนิธิเด็กมีเด็กพัฒนาการช้าและเด็กพิเศษอยู่ 101 คน จากเด็กของมูลนิธิเด็กทั้งหมด 214 คน

การดูแลและพัฒนาให้เด็กมีพัฒนาการตามวัย และไม่มีปัญหาทางด้านจิตวิทยา จึงเป็นงานที่สำคัญและเร่งด่วนยิ่ง

การทำงานโครงการเด็กพิเศษและเด็กพัฒนาการช้าปี 2561

การตรวจพัฒนาการเด็กและเด็กพิเศษ

เดือนพฤศจิกายน 2560 – มีนาคม 2561 สถาบันวิชาการและสื่อเพื่อพัฒนาเด็ก ครอบครัว และการศึกษา มูลนิธิเด็ก ได้จัดตรวจพัฒนาการเด็ก ตรวจ IQ และความบกพร่องในการเรียนรู้ (LD) ทั้งมูลนิธิเด็ก จำนวน 214 คน

โดยเชิญแพทย์และผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล มาตรวจพัฒนาการเด็ก

---

¹พัฒนาการมี 4 ด้าน คือ 1. ร่างกาย (ในกรณีเด็กจะแบ่งเป็นกล้ามเนื้อมัดใหญ่ และกล้ามเนื้อมัดเล็ก) 2. ด้านจิตใจ และอารมณ์ 3. ด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเอง 4. ด้านสติปัญญา

เชิญจิตแพทย์จากสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ มาตรวจสุขภาพจิตและโรคสมาธิสั้น เนื่องจากนักจิตวิทยาประจำสถาบันวิชาการฯ มูลนิธิเด็ก ได้สำรวจและทำการตรวจเบื้องต้น พบว่าเด็กจำนวนหนึ่งมีแนวโน้มเป็นโรคสมาธิสั้น

ต่อมาได้เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาคลินิก มาตรวจ IQ และโรคบกพร่องด้านการเรียนรู้ (LD) เนื่องจากนักจิตวิทยาประจำสถาบันวิชาการฯ มูลนิธิเด็ก ได้ทำการสำรวจและตรวจเบื้องต้น พบว่าเด็กของมูลนิธิเด็กจำนวนหนึ่งมีแนวโน้ม IQ ต่ำกว่ามาตรฐาน และหลายคนน่าจะเป็นโรคบกพร่องด้านการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเรียนรู้ได้ช้า และขาดโอกาสทางการศึกษา

ผลตรวจพัฒนาการและจิตวิทยาเด็กทั้ง 3 โครงการของมูลนิธิเด็ก

บ้านทานตะวัน (ดูแลเด็กเล็กอายุตั้งแต่แรกเกิด – 4 ขวบ) มีเด็กทั้งสิ้น 40 คน

1. มีเด็กออทิสติก (Autistic) 1 คน
2. มีเด็กที่มีปัญหาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว 1 คน (เด็กคนนี้มีแนวโน้มเป็นโรคดาวน์ซินโดรม แต่เนื่องจากอายุยังน้อยเกินไป จึงไม่สามารถตรวจได้อย่างแท้จริง แพทย์จึงสรุปผลการตรวจเบื้องต้นไว้ก่อนว่ามีปัญหาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว เมื่อน้องมีอายุที่สามารถตรวจอาการดาวน์ซินโดรมได้ จะทำการตรวจอีกที)
3. มีเด็กสมาธิสั้น 1 คน
4. มีเด็กพัฒนาการช้า 5 คน

รวมเด็กพิเศษและเด็กพัฒนาการช้ากว่าวัย บ้านทานตะวัน 8 คน

โรงเรียนอนุบาลหมู่บ้านเด็กสธารัก (ดูแลเด็กที่มีอายุ 4 – 8 ขวบ) มีเด็กทั้งสิ้น 54 คน

1. มีเด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities-LD) 2 คน
2. มีเด็กออทิสติก (Autistic) 1 คน
3. มีเด็กสมาธิสั้น 4 คน
4. มีเด็กที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม 1 คน
5. มีเด็กพัฒนาการช้า 5 คน

รวมเด็กพิเศษและเด็กพัฒนาการช้ากว่าวัย โรงเรียนอนุบาลหมู่บ้านเด็กสธารัก 13 คน

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก (ดูแลเด็กอายุ 8 – 18 ปี) มีเด็กทั้งสิ้น 120 คน

1. มีเด็กที่มีความบกพร่องด้านสายตา 3 คน
2. มีเด็กที่มีความบกพร่องด้านการฟัง 1 คน
3. มีเด็กที่เป็น LD แท้ 4 คน
4. มีเด็กที่ต้องสงสัยว่าเป็น LD เทียม 51 คน
5. มีเด็กที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม 5 คน
6. มีเด็กที่ระดับสติปัญญาอยู่ในระดับปัญญาอ่อนเล็กน้อย (IQ 56 - 67) 6 คน

7. มีเด็กที่ระดับสติปัญญาในระดับเรียนรู้ช้า หรือ Borderline (IQ 70 - 78) 5 คน
  8. มีเด็กที่ระดับสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ (IQ 80 - 89) 5 คน
- รวมเด็กพิเศษและเด็กที่มี IQ ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก 80 คน

แต่ขณะเดียวกัน ผลการตรวจพบว่า โรงเรียนหมู่บ้านเด็กมีเด็กที่มี IQ ดีด้วยเช่นกัน ดังนี้

1. เด็กที่ค่อนข้างฉลาด คือมี IQ 110 ขึ้นไป จำนวน 14 คน
2. เด็กฉลาด คือมี IQ 120 ขึ้นไป จำนวน 4 คน

การฟื้นฟูและส่งเสริมเด็กพัฒนาการช้าและเด็กพิเศษ

สถาบันวิชาการและสื่อเพื่อพัฒนาเด็ก ครอบครัว และการศึกษา มูลนิธิเด็ก จึงได้หารือกับแพทย์ จิตแพทย์ และผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็กและเด็กพิเศษ เพื่อกำหนดแผนการทำงานเพื่อฟื้นฟูและส่งเสริมเด็กเหล่านี้ ซึ่งได้แผนปฏิบัติงานดังนี้

1. นำร่อง ๆ ไปทำการฟื้นฟูและส่งเสริม ณ สถานที่ดังต่อไปนี้
  - สถาบันแห่งชาติเพื่อพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล
  - คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล
  - สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์
  - ภาควิชาอายุเวชศาสตร์เด็ก โรงพยาบาลศิริราช
2. จัดทำห้องพัฒนาเด็กที่มีพัฒนาการช้ากว่าวัยและเด็กพิเศษ โดยจ้างผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กจาก มหาวิทยาลัยมหิดล มาทำการฟื้นฟูและส่งเสริมเด็กทุกวันจันทร์และวันอังคาร
3. จัดทำห้องการศึกษาพิเศษที่มูลนิธิเด็ก โดยจ้างครูที่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษทำหน้าที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ (LD), เด็กที่มีปัญหาด้านการใช้ภาษา เป็นต้น
4. จ้างนักพัฒนาการเด็กมาทำหน้าที่ประเมินพัฒนาการเด็ก (ประเมินปีละอย่างน้อย 2 ครั้ง) จัดกิจกรรมฟื้นฟูและส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และให้คำแนะนำแก่ครูและพี่เลี้ยงเด็กในการดูแลเด็กกลุ่มนี้
5. จัดทำแฟ้มพัฒนาการเด็กและเด็กพิเศษ เพื่อให้งานพัฒนาการเด็กและเด็กพิเศษดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ
6. ประชุมครูและพี่เลี้ยงเด็กเป็นประจำ เพื่อทำความเข้าใจ และจัดกิจกรรมประจำวันที่เหมาะสมและส่งเสริมเด็กพัฒนาการช้าและเด็กพิเศษ
7. ทำการตรวจพัฒนาการเด็กและเด็กพิเศษทุกปี อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยนักพัฒนาการเด็กประจำสถาบัน วิชาการฯ มูลนิธิเด็ก ซึ่งกำกับการประเมินโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็ก ซึ่งเป็นที่ปรึกษาสถาบัน วิชาการฯ มูลนิธิเด็ก
8. วางแผนการฟื้นฟูและส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
9. ดำเนินการหาทุน เพราะงานเด็กพิเศษต้องใช้งบประมาณค่อนข้างมาก และการทำงานฟื้นฟูและส่งเสริมเด็ก ต้องทำอย่างต่อเนื่องจนกว่าเด็กจะมีพัฒนาการปกติ ซึ่งต้องใช้เวลาหลายปีสำหรับเด็กแต่ละคน

ค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูและส่งเสริมพัฒนาการเด็กและเด็กพิเศษ (ต่อ 1 ปี)

1. การประเมินพัฒนาการและสติปัญญาเด็ก

ลำดับที่	งาน	งบประมาณ (บาท)
1	ประเมินพัฒนาการเด็ก (4 ด้าน) 2 ครั้งต่อปี (เด็กทุกคน)	ไม่มีค่าใช้จ่าย เนื่องจาก นักพัฒนาการประจำ มูลนิธิเด็กเป็นผู้ประเมิน
2	ประเมินจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น (ด้านอารมณ์, พฤติกรรม, LD, สมาธิสั้น ฯลฯ) เพื่อคัดกรองเบื้องต้น รวม 2 ครั้งต่อปี	50,000.00
3	วัดระดับสติปัญญาเด็ก (IQ) เพื่อการวินิจฉัยและการฟื้นฟู 1 ครั้งต่อปี (เด็กทั้งมูลนิธิเด็กที่มีอายุ 8 ขวบขึ้นไป) รวม 2 ครั้ง	60,000.00

รวม 110,000.00 บาท

2. การฟื้นฟูและส่งเสริมพัฒนาการและเด็กพิเศษ (คำรักษาพยาบาล)

ลำดับที่	งาน	งบประมาณ (บาท)
1	พบแพทย์ อย่างน้อย 1 เดือนต่อ 1 ครั้งต่อเด็ก 1 คน (การไปพบแพทย์ 1 ครั้ง จะพาเด็กไปมากกว่า 1 คน) <ul style="list-style-type: none"> ● ค่าพบแพทย์ (400/เด็ก 1 คน X เด็ก 85 คน X 12 ครั้ง) ● ค่าเดินทาง (5 วัน/เดือน X ครั้งละ 600 X 12 เดือน) ● ค่าอาหาร (มีอิสระ 100/คน x 10 คน/ครั้ง (เด็กและคนดูแลเด็ก) x 5 วัน/เดือน x 12 เดือน) <p>** มีเด็ก 16 คน ที่ไม่ต้องเข้ารับการรักษาที่แพทย์ แต่รักษาด้วยการทำกระบวนการฟื้นฟูอย่างอื่น</p>	<p>408,000.00</p> <p>36,000.00</p> <p>60,000.00</p>
2	ทำการบำบัดภายนอก 2 ครั้งต่อ 1 อาทิตย์ต่อเด็ก 1 คน มีเด็กที่ต้องทำการบำบัดจำนวน 10 คน (การไปทำการบำบัดภายนอก 1 ครั้งจะพาเด็กไปมากกว่า 1 คน) <ul style="list-style-type: none"> ● ค่าบำบัด (ครั้งละ 500 x เด็ก 10 คน x 24 ครั้ง) ● ค่าเดินทาง (4 ครั้ง/เดือน X ครั้งละ 600 x 12 เดือน) ● ค่าอาหาร (มีอิสระ 100/คน X 6 คน/ครั้ง (เด็กและคนดูแลเด็ก) x เดือนละ 4 ครั้ง X 12 เดือน) 	<p>120,000.00</p> <p>28,800.00</p> <p>28,800.00</p>

ลำดับที่	งาน	งบประมาณ (บาท)
3	ค่าใช้จ่ายในการทำกระบวนการฟื้นฟูและส่งเสริมพัฒนาการเด็ก (ที่มูลนิธิเด็ก) <ul style="list-style-type: none"> ● นักพัฒนาการเด็ก 1 คน (20,000 x 12 เดือน) ● นักจิตวิทยา 1 คน (30,000 x 12 เดือน) ● นักกิจกรรมบำบัด 1 คน (20,000 บาท x 12 เดือน) ● ครูเด็กพิเศษ 1 คน (18,000 x 12 เดือน) 	240,000.00 360,000.00 240,000.00 216,000.00
4	บริการผู้เชี่ยวชาญด้านเด็ก <ul style="list-style-type: none"> ● ค่าเดินทางและค่าอาหาร (คิดรวม) 	8,000.00
5	วางแผนการทำงานให้กับครู พี่เลี้ยง ในการดูแลเด็กพิเศษประจำวันเดือนละครั้ง (เฉพาะไปโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก จ.กาญจนบุรี ส่วนการประชุมที่กรุงเทพฯ ไม่มีค่าใช้จ่าย) <ul style="list-style-type: none"> ● ค่าเดินทาง (2,000 บ./ครั้ง X 12 ครั้ง) ● ค่าอาหาร (1,000 บ./ครั้ง X 12 ครั้ง) 	24,000.00 12,000.00

รวม 1,781,600.00 บาท

รวมทั้งสิ้น 1,891,600.00 บาท (หนึ่งล้านแปดแสนเก้าหมื่นหนึ่งพันหกร้อยบาทถ้วน)

หมายเหตุ ในแต่ละปีจำนวนเด็กจะมีการเปลี่ยนแปลง อันเนื่องจากเด็กบางคนแพทย์ยุติการรักษาด้วยเพราะเด็กเข้าสู่ภาวะปกติ และมูลนิธิเด็กรับเด็กใหม่เข้ามา ซึ่งจะมีการประเมินพัฒนาการและภาวะเด็กพิเศษให้แก่เด็กใหม่ทุกคน เพื่อช่วยเหลือพวกเขาให้เร็วที่สุด